

CREACIÓ DE VÍDEOS FORMATIUS

amb eines no professionals

Guió

El guió és la base de tota producció audiovisual. A partir del guió podràs dissenyar i planificar tota la producció del teu vídeo.

En aquesta lliçó veurem com fer una escaleta, desenvolupar els continguts, estructurar-los en el temps, i pensar i buscar els recursos necessaris per a poder-los explicar.

Diputació
Barcelona

1. GUIÓ

p.03 1.1 Duració
1.2 Estructura

p.05 1.3 Guió
1.4 Planificació

p.06 1.5 Recursos
1.5.1 Imatges
1.5.2 Música

p.07 1.5.3 Sons
1.6 Conclusió

1.1. DURACIÓ

No és el mateix donar una classe presencial que crear un vídeo formatiu.

En un vídeo formatiu no tenim al nostre alumnat davant, i encara que establím canals de feedback aquests mai seran sincrònics. Tampoc tenim la mateixa capacitat d'atenció a una xerrada presencial que en un vídeo de YouTube, on és molt menor i les distraccions ambientals dels nostres alumnes molt més grans.

Si us heu gravat donant alguna classe, segurament haureu experimentat que es fa molt més feixuga de seguir un cop enregistrada que en directe.

L'ideal és pensar en una duració d'entre 5 i 10 minuts, posant un màxim d'uns 15 minuts per vídeo.

De fet, si consulteu exemples de tutorials o vídeos formatius a la xarxa, veureu que la majoria dels vídeos s'ajusten a aquestes durades.

1.2. ESTRUCTURA

Aleshores, com calcular i ajustar la durada dels nostres vídeos?

Per començar hem de dissenyar molt bé quins continguts volem explicar, i ho hem de fer de la forma més clara i sintètica possible. Com més temps perdem dissenyant els nostres continguts, més temps guanyarem en la resta de les passes de l'elaboració del nostre vídeo.

Hi ha algunes qüestions que hem de tenir clares abans de començar:

- » **A qui va dirigit el nostre vídeo? Qui és el nostre públic? Clarificar aquest punt ens pot resoldre molts dubtes posteriors.**
- » **Quins objectius volem que els nostres alumnes assoleixin amb aquest vídeo en concret?**
- » **Els continguts que volem donar, s'ajusten a la duració dels 5-10 minuts? Si no és així, puc fraccionar-los en diversos vídeos? O resumir algunes parts? Com ho faríem?**

Una vegada ja tenim clar aquests tres punts (públic, objectiu del vídeo i duració), hem de passar a estructurar els nostres continguts.

Per a fer-ho el millor és començar per una **escaleta**. En guió, una escaleta és un llistat seqüencial de les passes que necessitem per explicar una història. Aplicat al nostre camp seria fer un llistat dels conceptes que volem explicar i en quin ordre van.

1. GUIÓ

Per fer una escaleta, sintetitzem en idees clau els conceptes principals de la nostra lliçó. Aquesta idea pot venir explicada amb una paraula, un títol, o una frase. Cada frase ha de tenir només una idea.

A continuació escrivim aquestes idees una darrera l'altra, en forma d'escaleta.

Ho podem fer en una fulla, a l'ordinador, o si volem fer-ho de manera més visual, podem escriure-ho en notes adhesives: una nota adhesiva per a cada idea.

Una vegada tenim desglossades les nostres idees clau, mirem si les podem agrupar, dividir, reestructurar...

Hauríem d'incloure sempre una **introducció** i una **conclusió**.

- » **Introducció: Al principi del vídeo i de manera molt sintètica explicarem quin és el contingut d'aquest i quins coneixements assoliran els alumnes en completar-lo.**
- » **Conclusió: Al final del vídeo, farem un breu resum de la lliçó i si hi ha més vídeos, recursos o lliçons complementàries, els podem anunciar aquí. També seria el moment de presentar i establir tasques si volem que els nostres alumnes les realitzin.**

Desglossa els teus continguts en idees clau

- » **Escriu-les una rere l'altra**
- » **Organitza-les en l'ordre en què aniran.**
- » **Si cal, reordena o reestructura els continguts**
- » **Recorda incloure una presentació i una conclusió**
- » **Una vegada tinguem l'escaleta clara que serà l'esquelet i estructura de la nostra classe, podem passar a desenvolupar el guió.**

Una vegada tinguem l'escaleta clara que serà l'esquelet i estructura de la nostra classe, podem passar a desenvolupar el guió.

1. GUIÓ

1.3 GUIÓ

Ara haurem de desenvolupar els punts de la nostra escaleta. És important utilitzar un llenguatge senzill i planer però exacte, i si és possible formular frases no massa llargues. Aquest serà el nostre guió per la gravació.

Podem escriure fil per randa el que volem explicar o bé afegir algunes notes a la nostra escaleta, el que ens vagi millor per preparar la nostra exposició oral. Una vegada tenim aquest text preparat podem veure quanta estona tardem a explicar-lo. L'ideal és que assagem i ens cronometrem amb el mòbil. Així també veurem en quines parts ens allarguem més i quines menys i si cal resumir alguna part o reordenar els continguts.

Sempre que sigui possible, hem de procurar aterrar els conceptes a exemples concrets. Els afegirem a la nostra explicació.

Una vegada tenim aquesta escaleta i tenim els continguts desenvolupats és el moment de planificar el nostre vídeo.

1.4 PLANIFICACIÓ

Un cop tenim la nostra explicació estructurada hem de pensar com visualitzar-la.

Quines eines tenim per a fer-ho? Apareixerem nosaltres en pantalla o farem servir la nostra veu mentre veiem una pissarra?

Quins elements gràfics i visuals farem servir? És una bona idea posar cartells amb les idees clau que sintetitzin les idees clau que anem explicant a tall de resum.

També podem visualitzar idees i conceptes amb imatges que podem crear nosaltres mateixes, o buscar-les a internet. O potser volem integrar una pissarra mentre expliquem. O una presentació tipus Power Point. Hi ha moltes possibilitats, la xarxa està plena d'exemples de vídeos formatius i recursos que podeu utilitzar. Feu una petita recerca per inspirar-vos.

Una vegada hem decidit quin tipus de recursos volem utilitzar, ha arribat el moment de planificar el nostre vídeo.

Podem crear un document amb dues columnes, on anirem apuntant per un costat l'explicació, i a l'altre costat quins recursos utilitzarem.

A continuació veurem una sèrie de llocs on podem cercar recursos per a les nostres produccions.

1.5 RECURSOS

1.5.1 Ús d'imatges

Si volem utilitzar imatges en el nostre vídeo, o bé les creem nosaltres, o bé podem utilitzar imatges que trobem a la xarxa.

Si utilitzem imatges que no hem produït nosaltres, hem d'anar amb compte amb els drets de propietat intel·lectual. Per defecte, i a no ser que especifiqui el contrari, totes les imatges tenen drets d'autor i no les podem usar a no ser que tinguem el permís explícit del seu autor/a. Moltes vegades això vol dir pagar el seu dret d'ús.

Les **Llicències Creative Commons** són llicències de propietat intel·lectual que sí que permeten usar les obres així llicenciades. Hi ha diversos tipus de llicències, algunes permeten l'ús lliure, altres permeten només l'ús no comercial, algunes permeten obres derivades, altres no, etc.

Per trobar imatges amb aquest tipus de llicència a Google, hem d'anar al cercador d'imatges, fem clic sobre "Eines" i a la pestanya "**Drets d'utilització**", posem "**Llicències Creative Commons**".

També és interessant que busqueu imatges amb bona qualitat, si aneu a "Mida" podeu seleccionar imatges grans o com a mínim de mida mitjana.

Existeixen també bancs d'imatges a la xarxa on podem trobar ja una selecció d'imatges amb llicència Creative Commons, com per exemple [Freepik](#), [Pexels](#), [Pixabay](#), [Unsplash](#), etc.

En aquest recurs ens centrarem la gravació del professor o professora i també veurem algunes altres maneres d'integració de grafismes a partir d'eines gratuïtes i senzilles, però realment hi ha moltíssimes possibilitats, podeu explorar les moltes opcions que hi ha en línia.

1.5.2 Música

Amb la música passa el mateix que amb les imatges: hem de fer servir música amb llicències lliures. Si YouTube detecta que estem fent servir un tema musical del qual no tenim drets, ens desactivarà el vídeo o el so del vídeo per infringir els drets d'autor.

Per buscar música amb llicències lliures un bon lloc és el mateix YouTube, per exemple, al seu canal [Audio Library](#).

Aquí podrem trobar diversos temes i llistes de reproducció organitzades per estat anímic, gènere, durada, etc.

Una vegada trobem la cançó que volem utilitzar podem clicar a dalt a la dreta on trobarem el botó de “download” i així ens descarreguem el tema al disc dur.

Podem descarregar-ne més d'una per provar-les en la nostra edició i veure quina ens agrada més.

Hi ha altres llibreries en línia de música gratuïta sense drets d'autor o on podem obtenir una llicència per una petita quantitat de diners, com per exemple [Free Music Archive](#) i [AudioJungle](#) entre altres.

1.5.3 Sons

A YouTube també trobem una llibreria de sons sense drets d'autor.

Una altra font interessant d'efectes sonors és [Freesound](#), que és un arxiu en línia col·laboratiu de sons.

Tots els sons que estan a Freesound estan llicenciats amb llicències Creative Commons, però com hem vist abans, aquestes llicències tenen diverses modalitats així que hem de veure quina llicència específica tenen els àudios que vulguem utilitzar.

1.6 CONCLUSIÓ

- » **Resumim la lliçó en idees de síntesi**
- » **Desenvolupem l'escaleta**
- » **Escrivim el guió**
- » **Planifiquem els continguts**
- » **Preparem els recursos**

Una vegada hem desenvolupat el nostre guió i hem preparat les imatges, àudios i sons que volem utilitzar per a la nostra presentació, ja podem passar al següent pas.